BIRAYETÎ

Daily newspaper Kurdistan - Iraq

Sat, January.12, 2002 No: (3586)

یەکەمین ژمارەی لە ١٩٦٧/٥/٦ دەرچووە

http://www.birayeti-xebat.net

Concessioner:
Jawhar Namiq Salim

Editor -in- chief:
Ariyan Ferej

E-mail:birayeti@birayeti-xebat.net

خاوەن ئیمتیاز:
جەوهەر نامق سالم

سەرنووسەر:
ئاریان فەرەج

سبەی پیشانگایەکی هاوبەش لە چالاکیی قوتابخانەکان دەکرێتەوە

سبەی یەکشەممە؛ بەڕێوەبەرایەتی گشتیی چالاکیی وەرزشی و هونەریی هەولێر، پیشانگایەکی شێوەکاری و خۆشنووسی بۆ سەرجەم هونەرمەندانی چالاکیی قوتابخانەکان لە هۆڵی بەڕێوەبەرایەتییەکەیان دەکاتەوە، لەم پیشانگایەدا (٨) هونەرمەند بەشدارن و چەندین تابلۆی ڕۆنی و ئاوی و خۆشنووسی و نەخشەسازی تێدا نیشان دەدرێت. پیشانگەکە ماوەی (٣) ڕۆژ دەخایەنێت.

پرۆفایل

زبڵ دابەش کردن

کارێکی چاکە ئەمڕۆ کە شارەوانی هەولێر کۆمەڵێ تراکتۆری تەرخان کردووە بۆ کۆکردنەوەی زبڵ و فەزەلات لە نێوشاردا و بردنی بۆ جێگای پێویست، جا نازانم، ئەم کارە ڕاستەوخۆ خودی شارەوانی هەولێر پێی هەڵدەستێ یان ئەو کارە دراوە بە بەڵێندەر، ئەوەیان گرنگ نییە، گرنگ ئەوەیە؛ ئەم تراکتۆرانە، کە زبڵ کۆدەکەوە بە شێوەیەکی زۆر سادەو دوور لە ڕاگرتنی پاک و خاوێنی ئەنجام دەدرێ، چونکە ئەو زبڵ و فەزەلاتە ڕاستەوخۆ دەخرێتە نێو پشتی ئەو تراکتۆرانەوە بێ ئەوەی بخرێتە نێو کیسەی نایلۆنی تایبەت بە کۆکردنەوەی زبڵەوە، هەر بۆیەش؛ ئەو زبڵە هەر بە ڕۆیشتنی تراکتۆرەکان ئەوا یەکسەر زبڵەکە بەم لاو ئەولادا بەردەبێتەوە و شەقام و ئەو شوێنانەی پێدا تێدەپەڕێ پیس دەکەنەوە، لە ڕاستیدا ئەم کارەی کە بەم شێوەیە ئەنجام دەدرێ؛ زیاتر لە دابەش کردنەوەی زبڵەکە بەسەر شەقامەکاندا دەچێ لەوەی کە فرێ بدرێ.

جا گەر دەستگای بەرپرس کە شارەوانی هەولێرە یان خودی بەڵێندەرەکە، ئەو زبڵ و پیسییە نەخەنە نێو کیسەی نایلۆنەوەو سەرەکەی نەبەستن ئەوا بەلایەنی کەمەوە، ئەو فەزەلاتە بەیەکسانی بەسەر شەقامەکانی هەولێردا دابەش دەبێتەوە، لەگەڵ ڕێزمدا.

سەلام عەبدوڵڵا

با خەمێک لە خەمە مەزنەکانی پرۆفیسۆر(خەمو) بخۆین
هەق نییە لایەک لەم گەنجینانەی نەتەوەکەمان بکەینەوە؟

عەبدولرەزاق عەلی

کە بۆ یەکەمین جار لە دوایین سەردانیدا بۆ کوردستان بە دیداری پرۆفیسۆر شاکرۆی خدۆ گەیشتم؛ لە باسی باری ڕۆشنبیریی ئەوێدا (وڵاتانی سۆڤیەتی بەرێ) و ڕۆشنبیرانی کورددا، بە حەسرەتەوە دەیگوت، ئەگەر هەڵوەشانەوەی سۆڤیەت بۆ هەموو کەس باش بوو بێت؛ بە زیانی ڕۆشنبیریی و ڕۆشنبیرانی کوردی ئەوێ تەواو بوو، ڕەوشی ئەو زانکۆو ناوەندانەی ڕۆژگارێک دەیان و بگرە سەدان پسپۆڕی و دکتۆرای لە فەرهەنگی کوردی لێ وەردەگیرا، ئەو سەنتەرانەی ماڵی گەرمی قوتابیانی هەموو کوردستان و کورد بوون، ئێستا زۆر خراپە، یان نەماون یان کورسیەکانیان چۆڵ کراوە، ئەوانەی هەشن پاڵپشتی مادییان هێندە نییە جێی باس بێت، بۆیە ئەگەر بە دەنگەوە چوون و دڵسۆزی و پەرۆشیی هەندێک نەبێت؛ ئەوانیش لە کار دەکەون، ئەو سەدان زاناو مێژوو نووس و ڕۆشنبیرەی پسپۆڕ لە مێژوو زمان و ئەدەبیاتی کوردی، پەرتەوازە بوون و هەریەکەیان لە وڵاتێکەو زۆربەشیان ژیانێکی گران دەگوزەرێنن، ئەو گەنجینە مەزنەی بەڵگەنامە و دیکۆمینیت و کتێبی چاپکراوو دەستنوسانەی مامۆستایانی ئەوێش، ڕوو لە فەوتانن، پرۆفسیۆر خدۆ خەمێکی گەورەی دەربڕی، دواتر زانیم ئەوە خەمی هەموانە؛ جەلیلی جەلیل، جەمیلەی جەلیل، ئۆردیخانی جەلیل، چەندین بەڕێزی دیکە، سەرباری ئەم خەمە گەورەیە؛ ئەم خەمە نوێیەشی هاتەسەر. ئەمەی دەیخوێننەوە، دەقی گفتوگۆیەکی نەوزەت جەمیلی ڕۆژنامەنووسە لە نەرویجەوە لەگەڵ پرۆفسیۆر مەگزیمێ خەمۆ لە ئێریڤان.

کە ئێستا گفتوگۆیەکەتان خوێندەوە، هیوادارم قەوارەی کارەساتەکە بزانن، بە ئومێدی ئەوەی خەمخۆرانی ئەم نەتەوەیە لایەک لەم گەنجینە نەتەوەیانەمان بکەنەوەو خەمێک لەم خەمە مەزنە بخۆن، دەستم دامێنتان.

کورتە دیالوکەکا تەلەفونی دگەل پرۆفیسۆر مەگزیمێ خەمو ل ئێرڤانێ...

*** ئەلو پرۆفیسۆر مەگزیمێ خەمویە؟**

– بەلێ کیە دپەیڤێ؟

*** (نەوزەت جەمیل)ە ل نورڤیجێ؟**

– شەڤ باش نەوزەت.

*** شەڤ باش دکتور، من زانیە جەنابێ تە کومەکا پەرتوکا لسەر زمان و مێژوویا کوردی بزمانی روسی چاپکرینە؟**

– بەلێ بەلێ، (١٥٠) پەرتوکێن من هەنە و پرانیا وا بزمانێ روسی یە لسەر مێژوویا کوردستانێ و زمانێ کوردی و ناما من یا دکتورای لسەر زمانێ دەڤەرا زاخۆ هەتا دەڤەرا بامرنێیە...

نەوزەت، ئەز دترسم بمرم و پەرتوکێ من ژی دگەل من بکەڤێ ئاخێ، ئەز دخازم بەری مریام هەری بام وەلات، خەباتا من گەرەکە ل زانینگەهێن کوردستانێ تایبەتمەندیا من لسەر مێژوویا کوردستانێ هەیە.

*** چماتو نا نەهەری؟**

– پەرێ من تونە!!

*** پاسەپورتا تە هەیە؟**

– پەرێ من هەبێ هەموو تشتێ من هەیە!

*** تو دکاری هندەک پەرتوکێن خو ژمن ڕەبشینی؟**

– من پەرێ پوستێ تونە!!

*** تە چ پەیوەندی دگەل کەسانێن کوردستانێ هەنە؟**

– من پەیوەندی ژمێژە دگەل هندەک کەسانێن کوردستانێ هەبوو مینا د. مارف خەزنەدار دهنەکێن دن لێ ژمێرە تونە.

*** چما پەرتوکێن جەنابێ تە پرانیا وان بزمانێ روسی نە؟**

– من دخاست مللەتێ روسی لسەر مێژوویا مە و زمانێ مە ئاکادار بێ.

*** باشە دکتور ئەز دێ هەول دەم ڤێ دیالوکێ ل ڕۆژنامەیەکا کوردی بەلاڤەکەم؟**

– ئەز چاڤێ تە ماچی دکەم نەوزەت وشەڤەکا خوش و سلاڤێ من ژ هەموو کوردان راو بتایبەتی بو خەلەفێ زێباری.

هونەرمەند خەلیل یابە کەریم ڕووەو نووسین چووە

لە بەیەک گەیشتنێک لەگەڵ هونەرمەند خەلیل یابە کەریم، لێمان پرسی:

خەریکی چیت؟

وتی:سەبارەت بەشداری کردنم لە چالاکیی هونەری شانۆیی و دراما، ماوەیەکە دەورێکی وانییە لەگەڵ تەمەن و ئەزموونی هونەریم بگونجێ و

خۆمی لە ناو بدۆزمەوە، بەڵام هەست بە بۆشایی ناکەم، لە جیاتی چالاکیی هونەری خۆم بە نووسین خەریک کردووەو ناوە ناوە شتێکی هونەری بۆ هەفتەنامەی گوڵان و ڕۆژنامەی برایەتیی ئازیز دەنووسم کە پەیوەندییەکی ڕاستەوخۆی بە کارو چالاکیی هونەری شارە خۆشەویستەکەم هەیە.

جەمال گردە سۆری

ئیدریس سنجاوی لە چەند بەرهەمێکی تازەدا

هونەرمەند (ئیدریس سنجاوی) دوای فیلمی (کۆچی گوڵاڵەکان) سەبارەت بە بێ دەنگیەکەی گوتی: بەشداری چەند فیلمێکی دیکەم کردووە وەک فیلمی (کێ بەرپرسیارە) کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی سینەما و شانۆ بەرهەم هاتووە و لە قۆناغی مۆنتاژکردن دایە و (ئاهەنگ سازی و فیلمی چارەنووس) کە لەلایەن کەرتی تایبەت بەرهەم هێنراوە نیاز وایە لە سینەماکانی کوردستاندا پێشکەش دەکرێت و فیلمی (گەڕانەوە) کە لە کوردستان و ئەوروپا بە بەرهەم هاتووە و بەم نزیکانە پێشان دەدرێت و فیلمی (کاوەی ئاسنگەر) بەرهەمی داهاتوومە و نیاز وایە لەو ماوەیەدا دەست بە وێنەگرتنی بکرێ و لە ٣/٢١ جەژنی نەورۆز پێشکەش بکرێت..!

شوان سەرابی

فیلم کارتونی (روبن هود) دێ ل K.tv هێتە پێشکێش کرن

ن. دهوک – موسلح:

پشکا دوبلاژێ ل تەلەفزیۆنا کوردستان کەناڵی دهوکێ زنجیرا فیلم کارتونێ (روبن هود) ژ کارێن دوبلاژ کرنێ بو زمانێ کوردی بدوماهی ئینایە. لدور کارێن تێدا هاتینە کری (سەلاح سالح) بەرپرسێ پشکا دوبلاژێ ل K.tv دهوک بو روژنامە برایەتی دیار کر کو دوبلاژ کرنا فیلمی بدوماهی هاتیە و ل حەفتیا بهێت دێ بو زاروکێن خوشتڤی هێتە پێشکێش کرن.

هەروەسا گوت ئەڤ فیلمە ژ (٤٥) خەلەکا پێک دهێت و نێزیکی (١٤-١٥) کەسا کارتێدا کریە هەتا هاتیە دوبلاژ کرن و ئامادەکرن و بو سالا نوی دێ هێتە پێشکێش کرن.

رویدانێن ڤی فیلم کارتونی د راستن و رویدانەکە ل وەلاتێ بریتانیا روویدایە و پاشەیەکێ زوردار زور زور دارێ دکەت و (روبن هود) خەباتێ دکەت مللەتێ خو ژ بن دەستیا پاشایێ زوردار رزگار کەت. لدوماهیێ پاشایێ بریتانیایایا مەزن دهێتە بازێرێ (نوتینگ هام) ئو پاشایێ زوردار د گریت.

سەلاح سالح دبێژیت: برادەرێت مە زور زەحمەت دیتیە هەتا ئەڤ فیلمە دوبلاژ کریە. چونکە چیروکەکا راست و دروستەو دڤێت مروڤ مافێ فیلمێ بدەتێ.. هەژی گوتنێیە هەر ژ دەست پێکا دانانا K.tv پشکا دوبلاژێ پتر ژ (٤٠) زنجیرێت کارتونی ژ بلی خەلکێن جودا جودا و فیلمێن کارتونی و بیانی دوبلاژ کرینە.

ژاپۆن دوای ئەمریکا دووەم گەورەترین بازاڕی سینەمایە

لە راپۆرتێکی نوێی یەکێتی بەرهەم هێنەرانی فیلمی سینەمایی لە ژاپۆن دەرکەوتووە کە ژاپۆن دووەم گەورەترین وڵاتی دنیایە لە ڕووی بازاڕی فیلمی سینەماییدا، ئەگەرچی ڕێژەی ٥٫٦ لەسەدا لەگەڵ ساڵی پار لە کورتی داوە، بەڵام هێشتا هەر بازاڕی گەرمە. هەر لەو راپۆرتەدا هاتووە کە -توم کروز-ی گەورە ئەکتەری ئەمریکی بە پلەی یەکەم هاتووە لە ڕووی راپرسی جەماوەر، بەتایبەت لە فیلمی (ئەرکی مەحاڵ ٢) کە داهاتێکی ئیجگار گەورەی بەدەست هێناوە لە ژاپۆن و گەیشتۆتە ٧٫٩ ملیار یەن، واتە نزیکەی ٣٫٨٣ ملیۆن دۆلار.

بە هەمان شێوە فیلمەکانی دیکەی (توم کرۆز) هەمان ئاستیان هەبووە لە بازاڕدا و داهاتێکی خەیاڵیان لەو وڵاتەدا بەدەست هێناوە.

هونەرمەند مەحمود هەولێری:
نیازم وایە لە ئوستراڵیاو نەرویج پیشانگا بکەمەوە

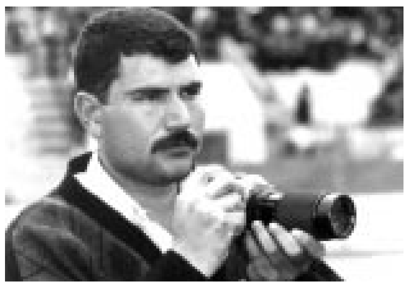

وێنەگری فۆتۆگرافی (مەحمود هەولێری) لە سەردانێکی بۆ ڕۆژنامەکەمان پێی ڕاگەیاندین، کە نیازی وایە پشانگایەکی وێنەی جۆراوجۆری کارو چالاکییەکانی شەهیدی نەمر (فرەنسۆ هەریری) و، کارو چالاکییەکانی حکومەتی هەرێم لە ئوستراڵیا و نەرویج بکاتەوە. ئەوەشی ڕاگەیاند هەردوو بەڕێزان دەسکۆ سیان نوێنەری پارتی لە ئوستراڵیا و یونس حەمەد پەیامنێری دەزگای ڕۆژنامەنووسیی (برایەتی و خەبات) لە نەرویج ئاسانکاری زۆریان بۆکردووە بۆ سازدانی ئەو دوو پیشانگایە. **لە لایەکی دیکەوە هونەرمەندی ناوبراو گوتی:** نیازم وایە کتێبێک لەسەر هونەری بەرزی فۆتۆگرافی بخەمە بازاڕەوە کە هەردوو لایەنی هونەری و وەرزشیی و یادگارییەکانی ژیانی وێنەگری دەگرێتە خۆی.

شاناز عەبدولڕەحمان لەنێوان نواندن و بێژەریدا

کچە هونەرمەندی لاو شاناز عەبدولڕەحمان کە جگە لەوەی لە بواری نواندن ڕۆڵی بەرچاوی هەبووەو لەلای هەموان ناسرابوو، بەم دواییە وەک بێژەرێک خۆی لە T.V گوڵاندا بینییەوە، لە نزیکەوە لێمان پرسی، کە ئەو هەڵکشانە بەرەو بێژەری چۆن بوو؟ گوتی: لە ڕاستیدا نواندن و بێژەری بەڕای من هەردووکیان خزمەت کردنە، بەڵام من زیاتر خۆم خولیا و عەشقی بێژەری بووم، دەمێک بوو چاوەڕوانی هەلێکم دەکرد کە بۆم بڕەخسێ، پشت بەخوا بۆم ڕەخساو تا لە توانامدابێت هەوڵی خۆم دەخەمە گەڕو بۆ ئەوەی مەبەستی خۆم بپێکم، لە بارەی نواندنیش ئەوەیان ئاواتی باوکی ڕەحمەتیم بوو.

کەنعان بەهادین

لە جیهانی ئەنتەرنێتەوە

www.kurdistannet.org

سایتی کوردستان نێت

بێگومان بە هۆی ئەنتەرنێت جیهان بۆتە دێیەکی بچوک، و هەموو جیهان دەتوانی لە ناو مانیتۆری ماڵەکەتدا ببینی لە یەک ساتدا. هەڵبەت ئەم کارانەش لە ئەستۆی سایتەکانن کە بە زمانە جۆراوجۆرەکانی جیهان دروست کراون، دیارە گەلی ئێمەش قوژبنێکی لە سەردەمی بە جیهانی بوون بەرکەوتووە.

سایتی ئەم هەفتەیەمان سایتێکی کوردیە ،کە لەووڵاتی هۆڵەندا لە لایەن هاووڵاتییەکی کوردستانی عێراق بە ناوی(عومەر فارس عەزیز) بەڕێوە دەچێت، هەر کە ئەم سایتە دەکەیتەوە یەکسەر چاوت بە ئاڵای کوردستان دەکەوێ کە لە شەکانەوەدایە. ئەو کاتە هەست دەکەی کوردیش بێبەش نییە لە پێشکەوتنەکانی جیهان. لە ڕێگای ئەم سایتەوە دەتوانی دەستت بە هەموو هەواڵ و بابەتە نوێیە کوردیەکان بگات جا چ ئەوانەی لە ناوەوەی کوردستان دەردەچن یا لە دەرەوەی کوردستان. بە هۆی ئەم سایتەوە دەتوانی تەواوی بڵاڤۆک و تەلەڤزیۆن و ڕادیۆ کوردیەکان بکەیتەوە کە سایتی ئەنتەرنێتیان هەبێت. یا لە ڕێگای لینکەکانی ئەو سایتەوە دەتوانی پەیوەندی بە زۆر لە نوسەر و ڕۆژنامەنوس و شاعیرە کوردەکان بکەیت لە دەرەوەو لە ناوەوەی کوردستان. هەڵبەتە هەر لە ڕێگای ئەنتەرنێتەوە.

ئەندازیار: ئەبریزە یاسین

بەو هێوایەی دوا بەفری ئەمساڵ نەبێت . فۆتۆ: ئازاد لەشکری .